Kurdistan Regional Government حکومەتی هەرێمی کوردستان

Ministry of Higher Education & Scientific Research وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی

University of Halabja زانکۆی هەڵەبجە

2020 - 2021 **Academic Year** ساڵی خوێندنی ٢٠٢٠ – ٢٠٢١

Department: ناوی بەش	**Kurdish Language** زمانی کوردیی
College : کۆلێج	کۆلێژی پەروەردەی شارەزوور
Student : خوێندکار	١st degree --------- Academic profile بازنەی یەکەم – بەکالۆریۆس
Specialty : پسپۆری	زانستی زمان
Subject : **بابەت**	کێش و سەروا

Language of instruction زمانی ووتنەوەی وانە - - کوردی	**Language of instruction** زمانی ووتنەوەی وانە	**Lecture** وانە	**Activity** چالاکی	**L/P** تاقیگە/ پراکتیکی	**S** سیمینار
		13	4	2	1

Status item دۆخی وانەکە	**Semester** وەرز	**Form of assessment** شێوازی هەڵسەنگاندن	**Code ECTS** کۆدی وانە	**:ECTS For the item** ژمارەی **ECTS** بۆ وانەکە
Specialty subject بابەتی پسپۆری	**First** یەکەم	**Exam & Evaluation** تاقیکردنەوە و هەڵسەنگاندن		5

Title Surname Name Responsible for the item: نازناوی زانستی و ناوی مامۆستای وانە	**Lecture , Dr. Aryan Sidiq Aziz**

Course Book :SUBJECT MATTER

Objectives of the subject: ئامانجەکانی وانەکە	
Objec. 1 ئامانجی ١	ئاشنابوونی خوێندکار بە کێشی شیعریی و سەروا، کێشە جیاوازەکان بەپێی ڕێبازە جیاوازەکان
Objec. 2 ئامانجی ٢	دەستنیشانکردنی ئەو لایەنانەی، کە وەك هێڵی پەیوەندیی لەنێوان زانستی دەنگسازیی/بڕگە شیعردا هەن لەلایەکەوە، لەلایەکی ترەوە پەیوەندیی نێوان زانستی عەرووز و شیعری کوردیی
Objec. 3 ئامانجی ٣	ناسینەوەی کێش و بەحرە جیاوازەکانی شیعری کلاسیک و نوێی کوردیی
Objec. 4 ئامانجی ٤	خوێندکار ڕاهاتبێت لەسەر جیاوازیکردن لەنێوان کێشی عەرووزیی و کێشیی ئازاددا، هەروەها بتوانێت ئاشنابێت بە سەروا و جۆرەکانی لە شیعری کلاسیک و نوێدا

Prerequisites in terms of knowledge, skills and other competencies: داواکارییە سەرەکییەکان لەرووی زانین و لێهاتووی و تواناکانی دیکە	
knowl. 1 زانینی ١	:**Cognitive skills to be developed** پەرەپێدانی لێهاتووە ژیرییەکان زانیین و تێگەیشتن لە زانستی عەرووز و سەروا

	ئاگاداربوون لە پڕاوپڕێتیی بڕگە، هەنگاو، کێش، قاڵبەکان، سەروا، پێش سەروا و دواسەروا. پەرەپێدانی لێهاتووە ژیرییەکان فێربوونی گشتیی ڕاهێنان لەسەر چۆنییەتیی ناسینەوەی بوارە پەیوەندیدارەکان بەستنەوەی بابەتەکە بە ژیانی کۆمەڵایەتییەوە **:Methods for assessing acquired cognitive skills** ڕێگای هەڵسەنگاندنی لێهاتوویە ژیرییە بەدەست هاتووەکان - شیکردنەوە و ڕاڤەکردنی پرسیار و گریمانەکانی خوێندکاران، کە پەیوەستن بە وانەکەوە - پێشکەشکردنی بابەت و گفتوگۆ لەسەر ئەرکەکانی ماڵەوەی خوێندکاران - هەڵسەنگاندن و ئەرکەکان - تاقیکردنەوەکان

Learning outcomes (for the subject chosen in line 7) :
دەرئەنجامەکانی فێرکردن

Learning Outcome دەرئەنجامی فێرکردن	Symbol سیمبوول	Description وورردەکاری (kind of activities)	Reference to the directional effects of education ئاماژەدان لەسەر کاریگەری ئاراستەکردنی فێرکردن
LO١	l_L٠٢	**زانستی عەرووز** ئاشنابوون بە چەردەیەك لە وشە و زاراوە پەیوەندیدارەکان بە کێشناسیی، زانستی عەرووز، کێشی ئازاد، کێشی خۆماڵیی، سەروا و جۆرەکانی، کە خوێندکار لە قۆناغەکانی دواتری خوێندن و تەواوی ژیانی ئەکادیمییانەی خۆی سودیان لێدەبینێت و پێویستییەتی.	
LO٢	l_L٠٥	**زانستی عەرووز** خوێندکار ڕاهاتبێت لەسەر ناسینەوەی کێشە عەرووزییەکان و قاڵبەکانیان.	
LO٣	l_L٠٦	**کێش و قاڵبە دیارەکانی شیعری کوردیی** خوێندکار توانای ئەوەی هەبێت، کە ناساندنێکی گشتیی و تایبەت بۆ کێشی عەرووز بکات و لە ناو کێشەکاندا بتوانێت ئەو کێش و بەحرانە بناسێتەوە، کە زیاتر شیعری کوردییان پێ نوسراوە..	
LO٤	l_S٠٤	**کێشی ئازاد و کێشی خۆماڵیی** خوێندکار بتوانێت کێشی ئازاد و خۆماڵیی بناسێتەوە، لەوەش تێبگات، کە دەگوترێت شیعری ئازاد، بەو واتایە نایەت، کە کێشی شیعریی نییە.	
LO٥	l_S٠٦	**سەروا** ناسینەوە و ئاشنابوون بە سەروا، تایبەتمەندیی کلاسیک و نوێ لە سەروادا، سەروای شیعر و سەروای پەخشان.	
LO٦	l_P٠٢	**جۆرەکانی سەروا** جووت سەروا، پێش سەروا، سەروا، پاش سەروا و ڕەدیف	
LO٧	l_P٠٥		

Program content

Form of classes لە کلاسەوە	Topics of lectures بابەتەکانی وانەکە	Number of Hours ژمارەی کاژمێرەکان
W١ هەفتەی ١	- کێشناسیی چییە؟ - جۆرەکانی کێش کامانەن؟ - عەرووز - کورتەیەکی مێژوویی زانستی عەرووز - بازنەکانی عەرووز	٤
W٢	- گرنگترین کێشەکان لە عەرووزدا - گرنگیی ناسینی بڕگە لە عەرووزدا	٢
W٣,W٤	- کێشی هەزەج - قاڵبەکانی کێشی هەزەج	٤

W٥	- کێشی ڕەمەل - قاڵبەکانی کێشی ڕەمەل	٢
W٦,W٧	- کێشی موزاریع و ڕەجەز و قاڵبەکانیان	٤
W٨	کێشە بەکارهاتووەکانی تر و قاڵبەکانیان	٢
W٩	_ کێشی ئازاد و قاڵبەکانی	٢
W ١٠	_ کێشی خۆماڵی	٤
W١١	_ سەروا _ سەروا لە شیعر و پەخشاندا	٢
W١٢, W١٣	_ جۆرەکانی سەروا	٤
W١٤		
W١٥		
W١٦		
	Topics of Practices (Activity) بابەتەکانی هەڵسەنگاندن	**Number of Hours** ژمارەی کاژمێرەکان
Prac. ١	ناسینی کێشناسیی	٢
Prac. ٢	جۆرەکانی کێش	٢
Prac. ٣	کێشی عەرووز	٢
Prac. ٤	بازنەکان و قاڵەبکان	٢
Prac. ٥	دیارترین کێشە عەرووزییەکانی شیعری کوردیی	٢
Prac. ٦	کێشی موزاریع و ڕەجەز و تەویل	٢
Prac. ٧	کێشی موتەقاریب، قەریب و موجتەس	٢
Prac. ٨	کێشە بەکارهاتووەکانی تر و قاڵبەکانیان	٢
Prac. ٩	کێشی ئازاد	٢
Prac. ١٠	کێشی خۆماڵیی	٢
Prac. ١١	سەروا	٢
Prac. ١٢ , ١٣	جۆرەکانی سەروا	٤
Prac.		
	Topics of Report (Activity)	**Number of Hours** ژمارەی کاژمێرەکان
Report ١	ئاماری کێشە بەکارهاتووەکان لە دیوانێکی دیاریکراودا	٢
Report ٢	قاڵبەکانی شیعری ئازاد لای شاعیرانی نوێ و هاوچەرخ جۆرەکانی سەروا لای ( )	٢
Report ٣	قاڵبەکانی شیعری ئازاد لای شاعیرانی نوێ و هاوچەرخ	٢
Report٤	جۆرەکانی سەروا لای ( )	٢
	Topics in seminars (or other classes) بابەتەکانی سیمینار	**Number of Hours** ژمارەی کاژمێرەکان
Sem. ١	تایبەتمەندیی شیعرەکانی ( ) لەڕووی عەرووزەوە	٢
Sem. ٢	تایبەتمەندیی شیعرەکانی ( ) لەڕووی سەرواوە	٢
Sem.٣	تایبەتمەندیی شیعرەکانی ( ) لەڕووی کێشی ئازادەوە	٢
Sem.٤	نووسین بە ئەلفوبێی فۆنەتیکی جیهانیی	٢
	Subjects of laboratories بابەتەکانی تاقیگە	**Number of Hours** ژمارەی کاژمێرەکان
Lab. ١ تاقیگە ١		
Lab. ٢ تاقیگە ٢		
Lab. ٣ تاقیگە ٣		
	Didactic methods ڕێگاکانی وانە ووتنەوە	**Comments** کۆمێنت
D.M. ١ ڕێگای ١	بەکارهێنانی ڕێگای هەمەجۆری وانەوتنەوە	Video , PowerPoint , Picture
D.M.٢ ڕێگای ٢	وانەخوێندنی ئەلیکترۆنیی و بەجێهێنانی ئەرکە کارەکییەکان و ڕاهێنانی بەردەوام	Google Meet , Zoom , University Portal
D.M. ٣ ڕێگای ٣	گفتوگۆی سەردەمییانە و پێویست	Online meet
D.M.٤ ڕێگای ٤	خوێندنی بابەتییانە	

Student workload کۆششی خوێندکار	
Form of activity لە چالاکییەکانەوە	**Mean number of hours to complete a given activity** نێوەندی کاژمێرەکان بۆ تەواو کردنی چالاکییەکی دیاری کراو
Contact hours with lead subjects کاژمێرەکانی پەیوەندی لەگەڵ بابەتە سەرەکییەکدا	60
Preparing for the lab or exercises ئامادەبوون لە تاقیگە و ئەنجامدانی چالاکی	4
Preparing to pass	30

ئامەدەکاری بۆ دەرچوون	
Work in the library کارکردن لە کتێبخانەدا	6
Preparing the project کاکردن لە پرۆژە	0
Sum: کۆ	100

Literature or Bibliography

primary: سەرەکی

- کێشی شیعری کلاسیکیی کوردی و بەراوردکردنی لەگەڵ عەرووزی عەرەبی و کێشی شیعری فارسیدا، عەزیز گەردی، هەولێر، ١٩٩٩.
- کێشناسیی کوردی، عەزیز گەردی، هەولێر، ٢٠١٤.
- فەرهەنگی کێشناسی، عەزیز گەردی، هەولێر، ٢٠١٦.
- ڕابەری کێشی شیعری کلاسیکی کوردی، عەزیز گەردی، سلێمانی، ٢٠٠٣.
- کێشی شیعری شێخ ڕەزای تاڵەبانی، عەزیز گەردی، هەولێر، ٢٠١٨.
- سەروا، عەزیز گەردی، هەولێر، ١٩٩٩.
- عەرووز وەکو پێوەرێک بۆ ساغکردنەوەی شیعری نالی، یادگار ڕەسوڵ باڵەکی، هەولێر، ٢٠١١.
- عەرووزناسیی شیعری کلاسیکی کوردی، هیوا نورەدین عەزیز، هەولێر، ٢٠١٦.
- عەرووز لە شیعری کورددیا، ئەحمەد هەردی، وەرگێرانی: ئاسۆس هەردی، سلێمانی، ٢٠٠٩.
- بەدیع و عەرووزی نامی، مەلا عەبدولکەریمی مودەریس، بەغداد، ١٩٩١.
- کێش و قافیە لە شیعری کوردیدا، مارف خەزنەدار، بەغداد، ١٩٦٢.
- ڕێنوسی کوردی و ئاهەنگی شیعری کوردی، دڵشاد مەریوانی، سلێمانی، ٢٠٠٦.
- کێش و ریتمی شیعری فۆلکلۆری کوردی، د.محەمەد بەکر، هەولێر، ٢٠٠٤.
- کێش و مۆسیقای هەڵبەستی کوردی، عەبدولڕەزاق بیمار، بەغداد، ١٩٩٢.
- عەرووزی کوردی، نووری فارس حەمەخان، هەولێر، ٢٠٠٤.
- بەراوردەیەکا کێشناسی د ناڤبەرا عەووزا کوردی و فارسی(دیوانێن مەلایێ جزیری و حافز شیرازی وەک نموونە)، حەلیما خۆرشید عەبدوڵلا، دهۆک، ٢٠١١.

Further: لاوەکی یاخوود زیادە

Lead person (academic title, first name, last name, email address)

زانیاری ستافی ئەکادیمی تایبەت بەم وانەیە

١	Teacher: Dr.Aryan Sidiq Aziz , aryan.aziz@uoh.edu.iq

Methods of verification of learning outcomes

ڕێگای بەدەست هێنانی دەرئەنجامەکانی فێرکردن

	Passing criterion پیوەرەکانی دەرچوون	Verification method ڕێگای بەدەست هێنان	Comments کۆمێنت
Efekt١	خوێندکار دەبێت ڕاهاتبێت، کە ئاساندنێکی نووسینەکی بکات بۆ ئەو ڕووبەرە لە زانیاریی و کۆزانیاریی، کە لەم وانەیەدا وەریگرتوون. خستنەروو، کاری هەمەلایەنە، پرۆژەی تایبەت بە وانەکە، لەو توانان و لێهاتووییانەن، کە دەبێت خوێندکار لەسەریان ڕاهاتبێت.	چالاکیی لە چوارچێوەی وانەکان تاقیکردنەوە	
Efekt٢	تواناکانی: ئاساندنی بنەڕەتیی، ڕێککاریی، ئامادەکاریی، گەیاندنی بابەتەکان بەشێوەیەکی سەرەکەوتوانە و بەسود	چالاکیی لە چوارچێوەی وانەکان تاقیکردنەوە	
Efekt٣	خوێندکار ڕاهاتبێت ئاساندنێکی بنەڕەتیی دەربارەی ناوەڕۆکی وانەکان لەلا هەبێت، تاوەکو بتوانێت لە ژیانی کارەکیی خۆیدا بەکاریانبهێنێت.	چالاکیی لە چوارچێوەی وانەکان تاقیکردنەوە	
Efekt٤	تیۆریی و ئامێرەکان بەکاربهێنن لە پرۆژە و کار و چالاکییە ئەدەبییەکاندا.	چالاکیی لە چوارچێوەی وانەکان تاقیکردنەوە	
Efekt٥	خوێندکار بتوانێت وردەکاریی و کێش و سەروا بناسێتەوە و شێوازی کارکردنیان لەیەک جیابکاتەوە.	چالاکیی لە چوارچێوەی وانەکان تاقیکردنەوە	
Efekt٦, Efekt٧	خوێندکار بتوانێت پلانێکی ستراتیژیی سەرکەوتووانە دیرێژێت و پەیڕەویی لێ بکات.	تاقیکردنەوەی	

		نووسینەکەیی	

Course requirements داواکاری کۆرس

mark of the course includes:
1- Pop Activity of the course (60 marks).
2- Midterm exams (15 marks).
3- The final exams (25 marks).
The final mark of the course includes 25% of the final mark, 15% of the midterm and %60 of the Activity

Other useful information about the item هەر زانیارییەکانی دیکە پێویست بۆ بابەتەکە

1	Information on where to read the teaching materials	University website, Portal and online meet
2	Information about the place of classes	Virtual Head office, information board
3	Information on the dates of classes (course schedule)	A schedule of classes in accordance with the established schedule
4	Information on the dates and place of consultation of teachers conducting the subject	Virtual Head's office, information board

University of Halabja , 4,10,2020

…………………………………………………………….

approved